

PAPILDOMOS NUOSTATOS

- 10) Niekada** nepasirašykite sutarties, kurioje yra sąlyga, nustatanti, kad Jūs privalote sumokėti **įdarbinimo mokestį ar kokius kitus tarpinius mokesčius**. Tai nėra teisinga.
- 11)** Nepasirašykite sutarties, kurioje įtvirtinta sąlyga, kad darbdavys turi teisę išskaičiuoti ar nešmokėti kokios nors Jūsų algos dalies sutarties galiojimo metu. **Jūs turite teisę gauti pilną atlyginimą, uždirbtą paskyrimo metu.**
- 12)** Pasižiūrėkite, ar sutartyje aiškiai nurodyta, **kokio pobūdžio darbą** agentūra Jums pasiūlys ir kokia patirtis ar kvalifikacija reikalinga.
- 13)** Nepasirašykite sutarties, kurioje yra sąlyga, ribojanti Jūsų teisę įstoti, kreiptis, gauti reikiamą konsultaciją ar būti atstovaujama Jūsų pasirinktos profsąjungos. **Tapti profsąjungos nariu — viena iš pagrindinių Jūsų teisių.**
- 14)** Pasirūpinkite, kad Jums būtų įteikta Jūsų pasirašytos **sutarties kopija** ir bet kokie su ja susiję pakeitimai. Saugokite šiuos dokumentus. **Bet kokie sutarties pakeitimai gali būti daromi tik bendru abiejų šalių susitarimu.** Jei turite abejonių, pasitarkite su savo profsąjunga.

SUTARTIES NUTRAUKIMAS

- 15)** Pasižiūrėkite **sutarties nutraukimo** sąlygas, įskaitant ir tai, prieš kiek laiko darbdavys privalo Jus informuoti apie sutarties nutraukimą.
- 16)** Atminkite: nesvarbu, kokios bebūtų sutarties sąlygos, jeigu Jūs pasirašėte ją savo laisva valia, daugelyje jurisdikcijų ji bus traktuojama kaip **teisiškai galiojanti ir vykdytina.**

KAS MES ESAME

Tarptautinė maisto, žemės ūkio, viešbučių, restoranų, viešojo maitinimo, tabako ir šakų darbuotojų asociacijų profesinė sąjunga IUF (www.IUF.org) ir Europos maisto, žemės ūkio ir turizmo profsąjungų federacija EFFAT (www.EFFAT.org) — jos regioninis padalinys — atstovauja daugiau nei 12 milijonų darbuotojų, dirbančių žemės ūkyje ir plantacijose, maisto ir gėrimų paruošime bei gamyboje, viešbučiuose, restoranuose ir viešojo maitinimo įstaigose bei visose tabako apdirbimo stadijose

Mes kovojame už visų darbininkų teises šiuose sektoriuose, bendradarbiaudami ir palaikomi **400 savo padalinių 125 pasaulio šalyse**

LT

IUF ir EFFAT patarimai prieš pasirašant sutartį su laikino įdarbinimo agentūra įsidarbinant

MĖSOS PRAMONĖJE

Jeigu darbdavys siunčia Jus dirbti į kitą Europos Sąjungos šalį tam tikram laikui, tai prilygsta **komandiruotei į užsienį**. Laikino įdarbinimo agentūra suranda Jums laikiną darbą kitoje įmonėje.

! Darbe Jūs privalėsite laikytis tos **įmonės**, kurioje esate įdarbintas, darbo taisyklių ir instrukcijų, tačiau **laikino įdarbinimo agentūra** bus atsakinga už Jūsų apmokėjimo ir darbo sąlygas, pavyzdžiui, darbo valandas ar atostogų laiką.

Geriausia garantija turėti tinkamas įdarbinimo sąlygas yra pasirašyti sutartį, sudarytą remiantis kolektyvine darbo sutartimi arba Darbo kodeksu.

! Jeigu Jūs nesate tikras, kaip Jums pasielgti, kreipkitės į savo vietinę **profesiją** patarimo. Daugelyje šalių **darbo inspektoriai** taip pat teikia darbuotojams konsultacijas (paprastai nemokamas) prieš jiems pasirašant sutartį su darbdaviu.

Mes parengėme Jums trumpą atmintinę prieš pasirašant sutartį:

SUTARTIS — BENDRIEJI DALYKAI

- 1) Reikalauti rašytine sutartimi.** Nepasirašykite sutarties, kurios nesuprantate. Jei turite abejonų, susisiekite su vietine profsąjunga.
- 2) Niekada nepasirašykite neužpildytos sutarties,** formos ar sutarties, kurioje Jūs įsipareigojate vykdyti tam tikras sąlygas, kurios nėra detalizuotos ar Jums jos yra nežinomos/ negirdėtos. **Saugokitės bet kokių sąlygų, kurios teigia, kad Jūs neva dirbate sau.** Fiktyvus savarankiškas darbas nieko gero Jums nežada: turėsite mažiau socialinių teisių už įmonės dirbančiuosius, t.y. dirbančius pagal darbo sutartį.
- 3) Pasižiūrėkite, ar Jūsų pasirašomoje sutartyje užsimenama apie kolektyvinę darbo sutartį** Jūsų šalies Darbo kodeksą. Jei nurodyta kolektyvinė sutartis, pasižiūrėkite, ar Jūs gerai suprantate tos sutarties sąlygas ir turėkite kopiją kartu su savo darbo sutartimi. Paprašykite vietinės profsąjungos, kad Jums duotų galiojančios kolektyvinės darbo sutarties kopiją.
- 4) Įsitikinkite, ar sutarties galiojimo trukmė yra aiškiai nurodyta.** Bet kokie pakeitimai dėl sutarties trukmės gali būti daromi tik esant abipusiam sutikimui

DARBO UŽMOKESTIS IR VALANDOS

- 5) Visada įsitikinkite, jog sutartyje aiškiai nurodyta darbo užmokesčio dydis/koeficientas ir kaip jis bus apskaičiuojamas.**
- 6) Patikrinkite, ar numatytos darbo valandos** paskyrimo metu yra aiškiai apibrėžtos. Tas pats paskyrimas ir apie **viršvalandžius**.

MOKAMOS KASMETINĖS ATOSTOGOS

- 7) Pasirūpinkite, kad sutartyje būtų aiškiai nurodyta, kiek dienų mokamų atostogų** gausite paskyrimo metu .

TRANSPORTO IR BŪSTO IŠLAIDOS

- 8) Įsitikinkite, ar sutartyje aiškiai nurodyta, kaip bus apmokamos transporto ir būsto išlaidos komandiruočių metu.**
 - Darbdavys turi apmokėti **transporto išlaidas** tarp gyvenamosios vietos ir darbo vietos darbininkams, gyvenantiems darbdavio suteiktame būste.
 - Jei darbuotojas pagrįstai negali grįžti namo tą pačią dieną, **jam nemokamai privaloma suteikti nakvynę.**

SOCIALINĖS IŠMOKOS

- 9) Įsitikinkite, ar sutartyje aiškiai apibrėžta, kaip ir kur Jums bus mokamos socialinės išmokos.**

